31 Mart Cuma
Yıl : 2 Sayı : 89
——o:o——
İdarehane: Ankara cad. No. 33 İstanbul
——o:o——
Telefon : 25088

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

SAYISI 5 KURUŞ

Kibrit Fabrikasında yolsuzluk mu?

——o——

Aldığımız dört imzalı bir mektupta işçi sermaye sandığının altı bin lirasının vernedar tarafından iç edildiği iddia ediliyor.

——o——

Büyükdere Tekel kibrit fabrikası işçilerinden dört kişinin imzasıyla bir mektup aldık. Fabrikada bundan bir müddet evvel kurulan (İşçi sermaye sandığında) bir yolsuzluk iddiası ileri sürülmekte ve mektubun aynen neşri ile ilgililerin nazar dikkatlerinin çekilmesi istenmektedir. Biz de bu okuyucularımızın arzularına uyarak ve her ihtimale karşı imzalarını mahfuz tutmak suretiyle mektubu aynen neşrediyoruz:

Bay yazar,

Ben 18 senelik kibrit fabrikası işçisiyim. Bu devre kadar fabrikada çok işlere şahit oldum Güçlükler görmüş, altı çocuk babası yedi nüfustan müteşekkil aile reisiyim.

Bundan dört sene evvel fabrikada işçi sermaye sandığı namında bir sandık açıldı. Her işçinin aylığı tutarının yüzde dördü kesildi. Hepimizde nkesilen büyük yekûnu buldu. Fakat fabrika veznadarı bu sandıktan bizlere ait paranın (6) bin lirasını yedi. Tabi duyuldu. Dilekçelerimizi fabrika müdiriyetine verdik Aradan zaman geçti aldıran yok Bu kerre umum müdürlüğe yazdık ve bize ait paralarımızı istedik. Bir ay sonra fabrika da bir tamim asıldı. Bu tamime göre parasını almak istiyenler yüzde 16 noksanı ile parayı alacak ve tam aldım diye imza verecektir. Bu veznedara kefil olan fabrikanın saymanıdır. Yüzde 16 ile sayman altı bin lira açığı kapayacak. Biz işçiler bir şey söyliyemiyoruz. **Çünkü alâkadar olan yok.**

Şimdi yeni bir usul daha çıktı. Her işçinin 15 günlük tutarı ne ise ayda iki yevmiye kesilecek ve ala konacak. Bu bizlerin kefalet parası imiş.

Şöyle işitiyoruz: 600 işçinin

(Devamı 3 üncü sa: de)

İthalât rejimimiz ve Değişmiyen zihniyet

Nizamettin Babaoğlu

Ötedenberi ithalât rejimimizden şikâyetçiyizdir. İmâl ettiğimiz herhangi bir nesneyi tasarladığımız fiatla satamadık mı hemen feryadı basar (efendim, eğer bu malın dışardan getirtilmesini hükümet menetseydi veya yüzde şu kadar gümrük resmi alsaydı bu işten umduğumuz kazancı temin ederdik) deriz.

Herşeyden önce bu iddiaları sanayiciliğin ruhuyla kabili telif görmiyeceğiz. Zira en basit iktisat kaidelerinden ve faraza arz ve talep kanunundan habersiz bugünkü sanayicilerimiz, bu bilgisizliklerinin cezasını elbette yine kendileri çekeceklerdir. Hatta bundan zarar gören yalnız kendileri olsaydı bizim bu mevzuda söz söylememiz dahi yersiz sayılabilirdi. Şurasını gözden kaçırmamak lâzımdır ki, sanayicilerimizin bu yanlış hattı hareketleri memleket iktisadiyatını da altüst etmektedir.

Sanayicilerimizin herhangi bir eşyanın imâlinden sonraki düşünceleri ve yaptıkları şudur: Piyasayı dolaşıp, emsali işlerin rayicini tesbit ve buna göre fiyat tayini. Bu arada dış piyasa daha ucuz olarak karşımıza çıkınca sanayicilerimiz o güne kadar temin olunan fazla kârdan vazgeçemeyip ,iki gözleri iki çeşme meme istiyen çocuk gibi ağlamıya başlarlar.

Bizim için en kestirme ve çıkar yol, imal edilen malın hakikî ve dürüst maliyetini hesap ve buna yüzde muayyen kârın ilâvesi olmalıdır. Bu arada, evsaf ve kalite düşüklüğüne de yeltenmemek lâzım gelir.

Bu kaidelere riayet etmiş olmanın

(Devamı Sahife 3 de)

Iktisadi Devlet Teşekkülleri ve Tekel Baremi

Bakanlar, Devlet İktisadî Teşekkülleri ve Tekel memurları baremi hakkında Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata demiştir ki:

«Bakanlar ve diğer Devlet İktisadî teşekküllerinde çalışanlardan ve Tekel memurlarından almakta olduğum bir çok mektup, ve telgraf üzerine şu hususların açıklanmasında fayda mülâhaza ettim:

Bu müesseselerde çalışan memurlar, tâbi oldukları bareme göre Devlet memurlarından bir derece aşağı aylık almaktadırlar. Bunu, Devlet memurları aylıkları seviyesine çıkarmak suretiyle, düzeltmek için altı arkadaşımla birlikte Meclise bir kanun teklif ettik. Bilâhare bu teklifin içine aynı durumda olan Tekel memurlarının alınması da derpiş olundu. Teklifimize göre bütün bu memurların aylık dereceleri bir üst dereceye çıkarılmakta ve ayarlanmakta idi .

Teklif Meclisin Bütçe Komisyonu müzakerelerini tamamlıyamadığı için, Umumî Heyet'e yetiştiremedi.

Bu itibarla teklifimiz, önümüzdeki mayıs ayında toplanacak Meclise mal edilerek, takip olunacaktır.»

Istinyede yapılan elektrikli kongre

——o——

İmza toplanarak olağan üstü toplanan genel kurul yönetim kurulunu iskat etti

——o——

İst. gemi sanayii işçileri sendikası İstinye şubesi hafta içinde olağan üstü bir kongre yapmıştır. Başlangıcından sonuna kadar elektrikli bir hava içinde cereyan eden kongre 4 saat devam etmiş, neticede eski yönetim kurulu iskat edilerek yeni yönetim kurulu seçilmiştir. Kongre saat 17.30 da şube başkanının nisab bulduğunu bildiren kısa bir sözü ile açılmış; riyaset divanında başkanlığa Hüsnü Yüksel, sekreterliğe Saim Işık ve Azmi Sirer'in seçimini müteakip üyeler çalışma raporunun okunmasına dahi lüzum görmeden «Biz hesap soralım siz cevap verin» Demişlerdir. Sayısız üyelerin konuşmasını müteakip söz alan yine üyelerden Ahmet

— Benim naciz görüşüm şudur. Sendikadan maksat; işçi birliğini temin edip müdafaa etmek olduğu halde; maalesef şimdiye kadar bir varlık gösterememiştir.

Bu ana kadar bütün hüsniyetimiz ile kendilerine itimat ettiğimiz sendika idarecilerimizin işçi arkadaşlarının sıhhat ve istifadelerini düşünmeksizin vazifelerinde lâkayt kalmışlardır.» Demiş ve icraat noksanlığını anlattıktan sonra;

— Her hususta ve her vesile ile beceriksizlikleri meydana çıkan bu arkadaşların çekilmesini yerine ehil arkadaşların getirilmesini ehemmiyetle rica ederim. Demiştir.

Müteakiben söz alan yine üyelerden Hamdi Düzgit, üyelerin bir çok müracaatlarının dikkate alınmaksızın hareket ettiklerini ileri sürerek:

— Postal ve tulumlarımızın giyinilmiyecek bir duruma geldiği ve miadı çoktan doldduğu halde yenisinin tedarikine niçin çalışılmamıştır.

Demiştir. Ve böylece işçilerin imza toplamak suretiyle olağan üstü kongreye çağrılan yönetim

(Devamı 3 üncüde)

Yedikulede yapılan kongre

Tekstil Sanayii İşçilerinin Kongresi çok hararetli oldu. Kongrede Selâhaddin Yayım İşçi hastahanesinden acı acı şikâyet etti

İst. tekstil sanayi işleri sendikası Yedikule şubesinin yıllık Genel Kurul toplantısı işçi lokalini dolduran kadınlı erkekli üyelerin iştirakile pazar günü saat 10 da yapılmıştır. Şube yönetim Kurulu başkanı Hakkı Cengiz üyeleri selâmlayıp kısa bir konuşmayı müteakip Riyaset divanı seçimi yapılmıştır. Riyaset divanına Yaşar İyidoğan, Selâhaddin Yayım, Asım Güven ve Bahir Ersoy seçildikten sonra Atatürk'ün ruhunu tazim için 2 dakikalık ihtiram sükûtuna durulmuştur. Üyelerden Emin Kuşkon'un okuduğu raporda ezcümle :

— 11.12.949 tarihinde faaliyete geçen müteşebbis heyet bu kısa faaliyet anında üyelerine faydalı olmağa düşünmüş ve bu maksatla kararlardan üyeleri haberdar etmeği bir vazife bilmiştir. Çoğunluğumuzu temin eden kadın üyelerimizin dikiş kursu açmak suretiyle; hiç değilse aile hayatını yakından ilgilendiren bir noksanını temin edebilmek için çalışılmıştır. Bugün kursa 100 leri geçen ü-

(Devamı 3 üncüde)

İşsizlik ve işsizlikle mücadele

Prof. İsaac, dün bir konferans verdi

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi ordinaryüs profesörlerinden Dr. Alfred İsaac tarafından, içtimaî siyaset konferansları serisinden "İşsizlik ve işsizlkle mücadele,, mevzulu bir konferans verilmiştir.

Profesör bu konferansında ilk olarak işsizliğin tarihçesinden ve nasıl meydana geldiğinden kısaca bahsettikten sonra, yine işsizliğin mahiyetiyle sebeplerini etraflı bir surette izah etmiştir. Bu suretle işsizliğin sebeplerinin, işçinin şahsiyetine bağlı olan ve olmayan olmak üzere başlıca iki grupta toplanabileceğini ifade etmiştir. İşçinin şahsiyetine bağlı olan sebeplerden iş kabiliyeti, çalışma isteksizliği ve hususiyle meslek seçmi meselesi zikredilmiştir. İşçinin şahsiyetine bağli olmayan sebeplere gelince, konferansta bilhassa bünye değişiklikleriyle konjonktür ve mevsim temevvüçlerine etraflıca temas edilmiştir. Ayrıca grevler, lokavtlar gibi meselelerle; emek piyasalarının organize edilmesi hususu da nazarı dikkate alınmıştır.

Konferansın ikinci esas kısmı ise işsizlikle mücadele konusuna tahsis edilmiştir. Evvelâ işszlğin neticeleriyle mücadeleden bahsedilmiş ve bu hususta muhtelif tarihlerde tatbik edilmiş olan tedbirleri ayrı ayrı incelenmiştir. Şehrin imarını ele almak veya buna hız vermek gibi tedbirler bu kabilden addedilmiştir. İşsizlere yapılabilecek bütün yardım nevilerinden başka işsizliğe karşı sigorta hususunda da izahat verilmiştir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Buna inanalım mı?

——o——

İnsanlara göz akı aşısı yapılıyor

Birleşik Amerikada rüyeti ıslah etmek gayesile kurulan göz bankası aşı esası dahilinde gözlerini iyileştirmek isteyenlere ücretsiz göz akı sağlamaktadır. 1945 yılında tesis edilen göz bankasının merkezi Nevyork şehrindedir.

Göz bankası programına istinaden ölü gözlerindeki aklar süratle çıkarılarak göz bankasına nakledilmektedir. Burada, toplanan göz akları uçakla hastahanelere gönderilmektedir. Göz akı, ölü gözünden çıkarıldıktan sonra 36 saat zarfında aşılanması icap etmektedir.

1945 yılında Amerikada 1500 den fazla göz akı aşılanmıştır. Ameliyatların yüzde 83 ü başarı ile neticelenmiştir.

İşçi gözü ile

Yangın söndürenler

Son zamanlarda yürürlüğe giren ihtiyarlık sigortasının, işçiler ve efkârı umumiye üzerindeki tesirlerini tetkik ettim.

Ve her işçinin siyatişle bahsettiği bu müessesenin, memlekette, istikbal endişesinden uzak bir çalışma rejimine ön ayak olduğunu memnuniyetle müşahede ettim.

Şu muhakkak ki her türlü meslekte verimli iş, ancak çalışanın istikbal endişesini ortadan kaldırmakla mümkündür. Bu arada itfaiyecileri de düşünmek zorundayız.

Günde yirmi dört saat sürekli çalışan, durmadan dinlenmeden bir yangından diğerine koşan, bu fedailer maalesef hiç düşünülmemiştir.

Bu sınıf, ne işçilerin ihtiyarlık sigortalarına, ne de memurların emekli sandığına sokulmuştur.

Haydi!. Emekli hakkından vazgeçelim. Onlar memur sayılmasa bile, işçi olarak kabul etmek icap eder. Hiç olmazsa onun haklarından istifade ettirilebilirler.

İtfaiyecilerin takdir etmeğe mecbur olduğumuz tehlikeli ve her an onları ölümle yüz yüze bulunduran çalışmalarını düşünerek, istikbale emin nazarlarla bakmalarının temini, onların hakları, bizlerin de arzumuzdur.

İnci KARAYEL

Sanayi odasının kurulması için teşebbüslere girildi

— o —

YALNIZ, TİCARET ODASINDAKİ SANAYİCİLERDEN %60 ININ BUNA KARAR VERMESİ LAZIM

Yeni Ticaret Odaları Kanunu mucibince, Ticaret Odasından ayrı olarak, bir Sanayi Odası kurulacağına dair bir hüküm bulunmaktadır. Bu hükümlere göre, Sanayi Odasının teşkili için, Ticaret Odasına kayıtlı bulunan sanayi erbabının yüzde altmışının ticaret Odasına bu yolda müracaatte bulunması lâzım dır.

Ötedenberi, Ticaret Odasından ayrı bir şekilde bir Sanayi Odası kurulması fikri, Bölge Sanayi Birlikleri tarafından ileriye sürülmüş bir fikirdir. İstanbul ve İzmir sanayi erbabı, Ticaret Odası gibi hükmi şahsiyeti haiz bir müesseseye sahip olmak için, teşebbüslerde bulunmuşlardı. Yeni kanuna göre, sanayi erbabının arzu ettiği gibi bir sanayi Odası kurulmasına imkân hasıl olmuştur. Dünden itibaren Bölge Sanayi Birliğine mensup fabrikatörler, sanayi odasının kurulması için yüzde altmış ekseriyeti temin etmek için teşebbüse geçmişlerdir.

DAVALARIMIZ

Ücretli Hafta Tatili

Yazan : Bedri ATAMAN

Paralı hafta tatili olur mu, olmaz mı? Yer yüzünde işçisine paralı hafta tatili veren bir memleket var mı, yok mu? Ben şahsan, işçisine paralı hafta tatili veren bir memleketin mevcut olup olmadığını bilmiyordum. Eminim ki benim gibi bir çok arkadaşlarımın da bu hususta esaslı bir bilgileri yoktu.

Sonradan bir vesile ile öğrendik ki, yer yüzünde böyle bir memleket varmış, işçisine paralı hafta tatili veriyormuş. Fakat bunu nasıl veriyor ve nasıl teminat altında bulunduruyor işçinin eline çalışmadan haftada bir gündelik tutarında fazla para geçmesini nasıl sağlıyor. Bence bu meselenin en önemli tarafı burası. Devlet müesseselerinde çalışmakta olan işçiler için bu kanunu tatbik kolaydır amma hususi müesseselerde çalışan işçileri bundan faydalandırmak kabil olmaz gibi geliyor bana.

İşverenler içinde öylelerini tanıyoruz ki işçinin kıt ve işlerin bol olduğu harp senelerinde 90 kuruş saat ücreti ve çalıştırdığı işçisine, işler biraz tavsayınca yol verdi. 10 - 15 gün sonra aynı işçisini çağırarak saatta 70 kuruş ücretle çalışmağa razı etti ve çalıştırdı. Elimizde buna benzer bir ki misal **daha vardır.**

Kanaatimce bir memlekette asgarî ücret baremi teessüs edip yerleşmedikçe ve sendikalarımız işçi gündeliklerine müdahale edecek ve müessir olabilecek kudreti kazanmadan paralı hafta tatilinden büyük bir fayda beklenemez.

Eğer hatırımda doğru kaldı da yanılmıyor isem, bizde işçiye paralı hafta tatili verilmesi fikri şöyle doğup büyüdü, Halk ve bilhassa işçi efkârı umumiyesinde büyük akisler uyandırdı. Biz işçiler bu fikri hararetle alkışladık. Buna mukabil işverenler ve işveren mevkiinde olanlar soğuk karşıladılar.

Biz işçilerden hiç birimiz, hiç bir kimseden ve makamdan paralı hafta tatili verilmesini istemedik. İki Milletvekilimiz evvelâ mensup oldukları partinin kurultayında, Türk işçisine paralı hafta tatili verilmesinin parti programına alınmasını teklif ettiler. Kurultay bu güzel fikir ve teklifi kabul ederek parti programına aldı.

Bilâhara işçi dostu bu iki Milletvekilimiz bu fikirlerini bir kanun tasarısı haline getirip Büyük Millet Meclisine sundular. Bu tasarı Büyük Mecliste, Hükûmet ve Devlet mahfillerinde iyi karşılandı ve benimsendi.

Mesele Basın ve radyo vasıtasile yayınlandı. Hattâ Milletvekillerimizden bazıları ve bir iki Bakanımız işçi toplantılarında söz alarak işçiye paralı hafta tatili verileceğini söylediler. Biz bu sözleri birer senet telâkki ediyoruz. İşçiye paralı hafta tatili verilmesinin Hükûmetin dayandığı partinin programına alınmış olması ise bu meselenin er veya geç de olsa muhakkak tahakkuk edeceğine en kuvvetli teminattır. Bu tasarının ne de olsa bir gün kanunlaşıp Türk işçisinin istifadesine verileceğine cidden inanıyorum.

Bu fikri programına alan ekseriyet partisi olduğu için bu ümidmiz çok kuvvetlidir. Kanunun bu devrede çıkacağını umuyorduk. Duyduğumuz üzüntü bu devrede çıkarılmamış olmasındandır.

Fesih kararı veren geçen Meclis bu tasarı üzerinde çalışarak encümenlerden geçirdi ve oldukça olgunlaştırdı idi. Tasarı Meclis gündemine alınmış veya alınmak üzere idi. 14 Mayıs 950 seçeceğimiz dokuzuncu Büyük Millet Meclisinden kanunun çıkarılmasını ısrarla istiyeceğimiz tabiidir.

Biz Türk işçlerne bu hususta verilmiş bir söz vardır. Bu sözün muhakkak yerine getirileceğine inanıyoruz. Çünkü bize bu sözü verenleri çok yakından tanıyoruz ve iyi biliyoruz. Atıkları ileri adımı alamazlar.

Ancak bu mevzuda bize düşen bir vazife vardır. Söz sırası bize geldi. Bu hususta düşüncelerimi yazmak isterim amma gazetemizin mizacına uygun düşmez.

Britanyada iş hayatı

Çalışma Bakanlığının henüz yayınlamış bulunduğu yıllık raporunda, Büyük Britanyanın sınaî bünyesindeki kudret ve toparlanma kabiliyeti vazih ve istikbal hakkında ümit verici bir şekilde belirtilmiştir. Bu raporda bilhassa endüstrideki her iki tarafın, yani işverenle işçinin ücret ve çalışma şartları tanziminde bir prensip kabul ettikleri tebarüz ettirilmiştir. Endüstri hayatında çok şumullü olan bu anlaşma, iş veren müesseselerden müteşekkil birliklerle işçi birlikleri tarafından müştereken kurulan bir müzakere mekanizması kanalıyla tatbik edilmektedir. Bu müzakere mekanizmasının mensupları gönüllü olarak çalışmaktadırlar.

Bu mekanizma, veya aynı prensibe müsteniden kurulmuş diğer kanunî teşekküller, Büyük Britanyanın endüstri ve âmme hizmetlerinde çalışan 20 milyon 500 binden fazla işçinin yüzde 80 inin işleriyle uğraşmaktadırlar. Gaye, hükûmet dairelerinin de iştirakiyle işçi ve iş verenlerin müştereken tesil edilmekte oldukları tanzim mekanizmaları bulundurmaktır.

Karma sınaî konseyler veya diğer şekillerde müzakere ve pazarlık mekanizmaları kuruluşuna yardım ve bu cereyanı cesaretlendirmek Çalışma Bakanlığındandır. Bu mekanizmalar sayesinde işçi ve iş veren arasındaki yevmiye ve çalışma şartları anlaşmazlıkları kolaylıkla halledilebilmektedir.

1948 yılı zarfında bu konuda kabul edilen kanunlar mucibince, ücret tanzimiyle meşgul 60 tan fazla karma teşekkül kurulmuştur. Bu konseylerde işçi veren müesseselerle işçi birliklerinin aynı nisbet dahilinde temsil eden 1.687 üye çalışmaktadır. Ayrıca takriben 20 si kadın olan 50 veya 60 kişi de bu konseylerde bağımsız üye sıfatiyle hizmet etmektedir. Bu konseyler, 48 saat yerine 45 saatlik normal bir çalışma haftası, kabulü de dahil, çalışma şartları, kanunî asgarî ücretler, fazla mesai ücretleri hakkında Bakanlığa muhtelif tavsiyelerde bulunmuşlardır. Bu teklifler meyanında işçilere 6 günü aşan ücretli yıllık tatiller de verilmesi tavsiye edilmiştir.

Bakanlığın kendisi de, sınaî münazaaların hallinde, millî endüstriye son derece önemli bir hizmette bulunmaktadır. Bakanlık tarafından ihdas edilen ve devlet memurlarından müteşekkil uzlaştırma mekanizması 1948 yılı zarfında greve münçer olan 362 anlaşmazlığı halletmiştir.

Mer'î kanunlar mucibince, ilgili taraflardan herhangi biri bir anlaşmazlığın mevcudiyetini haber verecek olursa, Bakan, bunu halledebilecek bir çare bulmağa çalışıyor ve muvaffak olamazsa, keyfiyeti bir sınaî mahkemeye havale eder, hakemler tayin eder veya millî hakemlik mahkemesine başvurur. 1948 yılı zarfında vukua gelen anlaşmazlıklardan ancak 200 ü hakemliğe havale edilmiş ve 450 den fazla anlaşmazlık ya karma mekanizma veya bakanlığın uzlaştırma mekanizması tarafından halledilmiştir.

Bu terakkiye birlikte bakanlık, muhtelif yollarda, özel iş verenlerin ve bu müesseselerde çalışan işçilerin karma istişarenin kıymet ve maksadına karşı ilgilerini uyandırmaya gayret etmektedir.

Kongreye davet

İST. TEKSTİL SANAYİ İŞÇİLERİ SENDİKASI MAHMUTPAŞA ŞUBESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINDAN :

Şubemizin 2.4.950 Pazar günü saat 19 da Mahmutpaşa Hürriyet oteli Kıraathanesinde yıllık Genel Kurul toplantısı yapılacağından üyelerimizin teşrifleri rica olunur.

Yönetim Kurulu

GÜNDEM :

1 — Çalışma raporunun okunması,
2 — Hesap raporunun okunması ve Yönetim Kurulunun ibrası,
3 — Dilekler,
4 — Yeni Yönetim Kurulu ve delege seçimi.

Haftanın yazısı

8 inci meclisin bilânçosu

Son günlerin en mühim hâdisesi Büyük Millet Meclisinin 8. ci dönemini bitirip kendi kendisini feshetmesidir. 1946 dan bu tarafa üç küsur senelik Meclis çalışmaları arasında bilhassa Türk işçisini ilgilendiren hal ve istikbalinin emniyeti sağlıyacak en mühim ve lüzumlu kanunların çıkarılması ile ayrıca büyük bir önem taşımaktadır. İş hayatının düzenlenmesi işverenle işçi arasındaki münasebetlerin ahenkleştirilmesi, iş hacminin ve işveriminin yükseltilmesi, işçi refahının temini gibi sosyal politikanın icabı olarak bu hayırlı kanunları çıkaran Türkiye Büyük Millet Meclisi 8. ci dönemi Türk işçisi tarafından daima hürmetle yadedilecektir. Meclisten bu devrede çıkan kanun ve nizamnamelerin başlıcalarına şöyle bir göz atarsak sosyal politkada ki ilerlemenin azameti kendiliğinden ortaya çıkar.

Dünyanın iktisadi düzeni, iş hayatı ve çalışma tarzı yeni gelişme yollarına girerken tarladan fabrikaya kadar bir çok sahalarda çalışanların işlerini kolaylaştırmak, bilgi seviyesini yükseltmek, refahını temin etmek, yoksulluğa ve yoksuzluğa meydan vermemek kaygusuyla Çalışma Bakanlığı ihdas edildikten sonra sırasıyla iş kazalarıyla meslek hastalıkları ve Analık Sigortası kanunları, 5018 sayılı işçi ve işveren sendikaları ve Sendikalar Birlikleri kanunu, 4772 sayılı Analık Sigortası kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun, ağır ve yıpratıcı işler nizamnamesi, 3008 sayılı iş kanunundaki 19 maddenin tadili, yarın yürürlüğe girecek olan İhtiyarlık Sigortası kanunu, İş mahkemeleri kanunu ve nihayet 1951 de yürürlüğe girecek Umumi Hastalık Sigortası kanunu ki bunların her biri Türk işçisi için ayrı bir önem taşımaktadır. Bu kanunların hazırlanmasında büyük himmet ve emekleri geçen başta Çalışma Bakanımız Reşat Şemsettin Sirer olmak üzere Büyük Millet Meclisi Çalışma Komisyonu üyelerine ve davamızı büyük bir anlayışla kabul eden Milletvekillerine son teşekkürümüzü de bu sütunda tekrarlamak isteriz.

Gelecek devrenin de Türk işçisine 8. ci dönem gibi faydalı olmasını şimdiden temenni ederiz.

Süreyya BİROL

VAHİT CEYİŞAKAR HASTAHANEDE

İst. İşçi Sendikaları Birliği Yönetim Kurulu üyesi Vahit Ceyişakar arkadaşımız, salı günü ani bir kriz geçirmiştir. İşçi Sigortaları Hastahanesine yatırılan Ceyişakarın durumu düzelmiştir, şifalar dileriz.

İSVEÇ İŞÇİLERİLE 7 AY...

No. 12

Konuşan Muzaffer DAYSAL

İsveçte bir Türk genci - Otel Kontinental - Enver Atafıratın sözü - Sportmen İsveçliler - Ve İstanbulu hatırlayış

İKİNCİ KISIM

İsveçe gece yarısı saat tam 2 yi 30 dakika geçe varmıştık. İsveç toprağına ayak basar basyet beden terbiyesi Enstitüsünşla tanımadığımız bu yabancı ne göre tanzim edilmiş iç içe yatak, üçüncüsü ise banyo idi.

Gecenin karanlığında altın sarı saçları ile yolcularını karşılamağa gelen İsveçliler arasında iri siyah gözleri parlayan bir genç bize doğru yönelerek yaklaştı. İsimlerimizi sorup kendini de bize taktim ettikten sonra «et ve tırnak» gibi olduk. Teknik müdürümüz Enver bey devlet hesabına Stokholm de kraliyet beden terbyesi Enstitüsünde tahsil gören bu genç arkadaşa tanımadığımız bu yabancı ülkede rehberliğimizi temin etmiş.

Muammer Pamuk adındaki bu fedakâr ve nazik arkadaş yurdunun taze havasını taşıyan bizleri o kadar düşünmüş ki, Bir gün evvel büyük güçlüklere rağmen bir otelde ancak bir oda bulabilmiş. Şehrin merkez istasyonu karşısındaki otel Kontinental (Hotel Continental) de odamıza kadar gelip rahatımızı temin ettikten sonra iyi uykular temenni ederek ayrıldı. Oteldeki odamız tam bir İsveçli zevkine göre tanzum edilmiş iç içe girmiş üç oda bunlardan biri; en öndeki oturma odası diğeri yatak, üçncüsü ise banyo idi.

Uzun yolculuğun tesirine bakmadan «temizlik imandandır» dedik ve bir banyo yaptık. İtalyadaki otel ile kabili telif olmayacak kadar her türlü ihtiyaca cevap veren bu otelde tek düşünce olarak; acaba İtalyadaki gibi uykusuz kalıp kalmıyacağımız idi. Bu düşünce ile yatağımıza girdik. Sabahleyin vaktin çok geç olmasına rağmen ve hemen caddeye bakan odamızda gürültüsüz uyanınca gayri ihtiyari perdeleri kaldırıp caddeye baktığımız zaman hayretler içinde kaldık. Dışarıda adeta buz parçaları halinde yağan kar'a rağmen büyük bir insan topluluğu aksi istikametlerde çevik adımlarla yürüyor adeta tabiata karşı alay ediyordu.

Dışarıdaki (—30) derece soğuk bu insanların belini bükememiş. Nakil vasıtalarının sessis akışı ise İtalyadakinin tamamen aksine idi. İtalya iklim bakımından bir cennet olacağı yerde klâkson gürültüleri ile bir cehenneme dönmüştü. Halbuki burada vasıtalar klâkson çalmak ihtiyacını hissetmiyorlardı zira cadde ortasından yürüyen hiç kimse görülmüyordu.

Bu manzara karşısında hayretimiz pek uzun sürmedi. Zira dışarıda yağan buz parçaları bize derhal sevgili yurdumuz Türkiyeyi dünyanın en güzel şehri İstanbulu hatırlatmıştı. İstanbuldan ayrıldığımız gün güneş bütün renklerini çekmece tepeleri üzerine serpmişti, renklerin solduğu veya kaybolduğu belli değildi. Hele yüzlerimizi adeta okşar gibi «ılgıt ılgıt» esen rüzgâr halâ ciğerlerimizde; ciğerlerimizin zirvelerinde bulunuyordu.

Pencerenin önünde o kadar dalmıştık ki. Bir anda birbirimizin yüzüne baktığımız vakit gözlerimizin buğulandığını hissettik. Ne kadar gariptir. İkimiz de ayni dakikada:

— «İstanbul!» Demiştik. Ve sonra Hulûsi bir dışarıya baktı bir de bana bakıp dediki:

— Vasfi! İşte insanlarda kuş gibi.

Bir an evvel İstanbul da; bir an sonra Stokholm'de otel Kontinental'deyiz.

Penceremizin tam karşısında bütün Avrupayı birbirine bağlıyan tren hatlarının merkezi (Santral istasyon)u bir dakikası boş olmayan bir yerdir.

Daima kalabalık. Daima uğurlanma ve daima karşılanmalar hiç eksik olmaz. O kadar dalmıştık ki, odada mütemadiyen çalan telefonun zilini bir türlü duymamıştık.

★

Otelin geniş yemek salonunda sabah kahvaltımızı yaparken, İstanbuldan; saçlarımızın ağırdığı, gençliğimizin tezgâhları başında sürüyüp gittiği; «Aş ocağımız», «Rısk kapımız» fabrikamızdan ayrılırken teknik müdürümüz Bay Enver Ataf - rat'ın şu sözleri kulaklarımızda çınlıyordu.

— «Her sahada, tarihin geçmiş çağlarından buyana, her yerde ve her "İş,, te daima başta gelen bir milletin çocuklarısınız. Uzun yılların, feragatli çalışmalarınızın bir semeresi olan, İsveç stajınızda göreceğiniz ve tatbik edeceğiniz her şey; ilk defa Türkiye için, bilâhare sizler için olacak. Fabrikadaki muvaffakiyetinizin devamını İsveçte yabancı bir memleket olan o'rada da temenni ederim.»

Evet bütün bunlar sabah kahvaltımızı yaparken geniş salonda ilk günümüzde aklımıza gelen ve fikrimizden bir dakika olsun ayırmadığımız hususlardı. Gayet kısa süren kahvaltıdan sonra hemen kalkıp; İstanbuldan hareket etmeden bize verilen mektupları bir kere daha gözden geçirdik. Otelden henüz çıkmak üzere idik ki; İsveçteki tek mihmandarımız, genç arkadaşımış Muammer Pamuk güler yüzü ile kapıda gözüktü.

O anda gaipten gelen bir ses:

— «İş başı; tam 7 ay devam edecek işinizin başına.» Diyordu.

(Devamı var)

İthalât rejimimiz

(Başmakaleden devam)

faydalı neticesini örnek olarak gösterebileceğimiz müesseseler yok mudur? Elbette var. İşte Ayvansaray Tel ve çivi fabrikası... Bu değerli müessesemizin muvaffakıyetini fen ve tekniğin terakkisine ayak uydurmasında ve bilhassa tam bi rişletmeci zihniyetiyle hareket edilmesinde bulunuyoruz .

Sanayicilerimizin halâ 19 uncu asır tekniği ve zihniyeti ile çalıştıkları inkâr edilmez ve bir hakikattır. Sanayicilerimiz, dış piyasa ile rekabet edebilmek için şu kara rve kanunla uğraşmayı bırakıp, modern tekniğin modern icaplarına ayak uydurmalıdırlar.

Eskiden ne güzel söylemişler:

Kişinin noksanını bilmek gibi irfan olamaz.

N. BABAOĞLU

İstinvedeki Kongre

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

kurulu tamamen çekilmek zorunda kalmıştır.

Yeni yönetim kurulu Nafiz Demirel, Hüsnü Yüksel. Mehmet Feyzi Kılıç Sadi Sunar, Emin Döker, Hasan Durmaz, Şakir Şengüler, Burhan Koç, Cemal Ulusagüven, Nusret Denizeri, Azmi Sirer, Saim Işık, Fuat Bayer, Ahmet Çelikten teşekkül etmiştir. Yeni yönetim kuruluna başarılar dilerz.

Kibrit Fabrikasında Yolsuzlukmu?

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

bu şekilde kefaleti olarak kesilen paraları bankaya yatırılacak ve faiziyle 6 bin lira ödenecekmiş. Bizim paramızla başkasının yediği para ödeniyor. Sorumlu saymandan bizim bu hakkımızı soracak bir amir yokmudur?

Bu yazımızı büyük yazılarla yazmanızı rica ederiz.

(İmzalar.)

Yedikulede yapılan kongre

yelerimiz devam etmektedir.» denilmekteydi.

Raporun diğer kısımlarında yapılan sosyal yardımlardan, üyelerin müracaatlarından ve verilen cevaplardan bahis edilmekteydi.

Raporun okunmasını müteakip ilk söz alan üyelerden Adem Aktaş; Raporu övmüş, sendikaların öneminden de bahsettikten sonar raporun oya arzedilmesini teklif etmiştir.

Teklif oya konulmuş kabul edilmiştir. Yönetim Kurulunun ibrasından sonra; Dilekler faslında birçok hatipler söz almışlardır.

Selâhattin Yayım :

«— Arkadaşlar «Hastahanemiz» diye övünmemiz lâzım gelen İşçi Hastahanesinden hiç kimse bahsetmiyor. Daha dün denecek kadar yakın bir zamanda üyelerimizden bir bayan arkadaşa yapılan kötü muameleyi ne kadar çabuk unuttunuz.

Selâhattin Yayım, o sırada parmağı sarılı bir işçiyi çağırarak :

— Bakın! Mustafanın parmağı kesildi. Hastahaneye gönderildi. Parmağını sardılar fakat günden güne parmağı iyileşeceğine daha fena olmağa başladı. Nihayet bir başka hastahanede muayene ettirdik. Parmağını kesmek ihtimali vardır dediler. Tetbir olarak Penisilin tedavisi yapılmasının icabettiğini de söylediklerini aynen İşçi Hastahanesi başhekimi ne anlattık. Aldığımız . cevap. gayet kısa ve hayret verici oldu: «Alın Penisilini yaptıralım.» Şimdi sorarım size Hastahane işçi Hastahanesi amma başında bulunan bizim derdimize çare bulabilir mi?» demiştir.

Müteakiben Kongre Başkanı ve İst. Tekstil Sanayi İşçileri Sendikası başkanı Yaşar İydoğan mevcut şubeleri ile bera-

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

ber merkezin müşterek çalışmaları sayesinde aza miktarının günden güne çoğaldığını, açılan dikiş kursları ile kadın üyelerinin fayda gördüklerinden kuvvet alarak yakında Bakırköy ve Fatih - Eminönü şubelerinde de birer Biçki - Dikiş kursunun açılacağını, üyeleri ev sahibi yapabilmek için kurulacak Yapı Kooperatifinin faydalarını izah etti. Blâhare söz alan Sendikalar Birliği Yönetim Kurulu başkanvekili Süreyya Birol da Birliğin çalışmalarına ait bir konuşma yaparak Kongre nihayet bulmuştur. Yeni Yönetim Kuruluna;

Hakkı Cengiz, İsmail Köseoğlu, Emin Kaşkan, Arif Tuncalp, Şeref Kılıç, Osman Büker, Hakkı Dokuman seçilmişlerdir. Selâhattin Yayım Merkezde, şu beyi temsil etmek üzere seçilmiştir.

Yeni Yönetim Kuruluna başarılar dileriz.

İşsizlik ve işsizlikle mücadele

Bilâhere, işsizliğn önleyici ve bertaraf edici tedbirlerden olmak üzere bilhassa meslek seçimi yollarının ıslaha muhtaç olduğu belirtilmiştir. Muayyen bazı mesleklerin tercih edilerek diğerlerinin ihmal edilmesinin çok fena neticeler doğurabileceği kanaati izhar edilmiştir. İş ve işçi bulma kurumlarının da mükemmelleştirimesi lâzım geldiği ileri sürülmüştür. Kriz zamanlarında, bilhassa giyecek ve yiyecek gibi hayatî ihtiyaçları karşılayan branşları, kredi vermek suretiyle kalkındırmak icap ettiğini söylemiştir. İktsadî inkişafın geri kaldığı birçok memleketlerde muhtelif bakımlardan yapılacak yardımlar vasıtasiyle yeni iş sahaları açılabileceği ifade edilmiştr.

Sivastopol Fedaileri

Niyazi Ahmet BANOĞLU

Diğer taraftan da Rus kumandanı genç Hasandan alacağı malûmatı düşünüyordu. Genç Hasana karşı mültefit davranmıya da başlamıştı.

Bir öğle vakti yemeği müteakip bir subay genç Hasana, kendisini kumandanın çağırdığını söyledi.

Hasan kumandanın karşısına çıkınca onun her zamandan daha şen olduğunu görmüş ve bunun altında bir işin bulunduğunu anlamıştı. Zaten gencin beklediği de bu idi.

Kumandan onun omuzlarına vurduktan sonra:

— Taarruza karar verdik. Yalnız kuvvetlerinin yerlerini iyice tesbit etmemiz lâzım. Bu hussuta ne düşünüyorsun?

— Bu iş kolaydır. iSiz ve erkânıharbiyenizle karşı tepeye çıkarız. Ben onların kuvvetlerinin bulunduğu yerleri arazi üzerinden gösteririm. Bundan sonrası size ait......

Bu cevaptan Rus kumandanını memnun olmuştu.

Hattâ bu arada hizmetkâra iki kadeh votka söylemeyi de ihmal etmedi. Artık taaruz için yapılan plânlarda genç Hasandan gizlemiyordu. Bu meseleler konuşulurken genç Hasanın içi içine sığmıyordu. Sevincini belli etmekten de korkuyordu.

Beklinen saat geldi. Rus kumandanı yanında genç Hasan ve Erkânıharbiyesi olduğu halde karargâha beş kilometre mesafedeki 2740 rakımlı tepeye hareket ettiler. Bütün yol devamınca tek mevzu taaruz keyfiyeti idi. Genç Hasan bu tepeyi tercih ederken Türk askerlerinin orayı çok iyi tuttuklarını biliyordu.

Tam tepe üzerindeki düzlüğe geldikleri vakit beklenilen olmuştu. 15 kadar yiğit ellerinde silâhları olduğu halde dört taraftan sarmışlar ve 50 kişiyi bulan Rus kumanda hey'etini esir etmişlerdi.

Genç Hasanı Mustafa çavuşun kurtarılması işi meşgul ediyordu. Kumandanın esir oluşu duyulduktan sonra bu kurtuluş hemen hemen imkânsız olacaktı. Binaenaleyh şu anda bu işide halletmek gerekiyordu.

Hasan kendilerini esir edenlere hüviyetini tanıtmalıydı. Yiğitleri idare eden çavuş adaşı idi. Ona seslendi :

— Hasan çavuş beni tanıdın mı?

Hasan çavuş gencin yüzüne dikkatle baktı. Şaşırmıştı. Genç Hasanın ta kendisi idi. Gözleri doluktu. Bir anda ikiside birbirlerine doğru yürüdüler ve sarılıp kucaklaştılar.

Genç Hasan çavuşa:

— Hemen dönmem lâzım dedi. İki arkadaş burada beklesin. Mustafa çavuşu kurtarmalıyım. Ona yapılanların intikamını ben alacağım. Daha o alçaklara çok dolaplar çevirmeliyim. Neler çektim bilirmisiniz? Gözümün önünde Mustafa çaşuşa yapılanlar yüreğimi paramparça ediyordu, ama ne yapayım vazifem bunu emrediyordu.

Neyse çavuş şimdi vakit yok Allaha ısmarladık.. Musa paşaya selâmımı ve ellerinden öptüğümü söylersiniz. Belki dönemem...........

— Güle güle, allah yardımcın olsun genç Hasan **(Devamı var)**

R O P Ö R T A J

B. Köy Pamuklu Sanayi müessesesinde

Özel sermayeli işyerlerindeki tensikat - Ziya Hepşen'in sözleri -Devlet fabrıkasında çalışmanın iyilikleri-ve işçilerin anlattıkları

Yazan: **Muzaffer DAYSAL**

Son gi nlerde tesktil sanayii iş verenleri B. M. Meclisinin son döneminde kabul edilmeyen muamele vergisinin ağırlığını ileri sürerek fabrikalarında işçi tensikatı yapmak suretiyle zararlarını! kapayabilmek yolunu tutmak istidadını göstermek üzeredirler.

Bu istidadı gösterenlere sorarsınız. «Biz muamele vergisinin ağırlığından ötürü mallarımıza bir miktar zam yaptık. Bu zamla artan kumaş fiatının yüksekliğini ileri süren tüccar bizden mal satın almak istemiyor» Diyorlar. İşçi; bu fikrin tamamen aksini iddia ve ispat ediyor. Şöyle ki:«Evvelden, yani harp yılları ve sonrası içinde patron satışa arzettiği; yani tüccara verdiği malı, sağlam iplikten yapıyor buna mukabil de fahiş denecek bir kâr temin ediyordu. Halbuki bugün çok kazanmak sevdasına tutulan patron çok kötü ipliklerle kumaş dokuyor ve ayni kârı elde etmek istiyor. Şüphesiz ele alınamıyacak kadar kötü olan bir kumaşı hiç kimse almaz ve giymez bundan ötürü de imâl edilen mal stok olarak yatar.

Satışın azalması bundandır. Vergi meselesine gelince; ayni muamele vergisi o zaman da vardı. Bugün gelir vergisinin kabul edilmesi mi acaba muamele vergisinin ağırlığını meydana çıkarmıştır. Eğer buna bir cevap verebilirlerse biz daha da açık konuşabiliriz.» Diyorlar.

***

Yukarıdaki iki ayrı mütaleânın aydınlanması için; bugün içinde 1500 işçisi bulunan ve İstanbulun en büyük pamuklu sanayii müessesesi olan Bakırköy Bez fabrikası işçi ve iş verenleri ile bir görüşme yapmağı faydalı buldum.

«Her yiğidin bir yoğurt yeyişi» vardır. Bende işçi ve işverenle görüşmek üzere gittiğim fabrikalarda ilk defa işçilerle görüşmek müsaadesini alır; işçi ile görüşür bilâhere iş verenle de konuşurum. Bu sefer de öyle oldu. İst. Tekstil Sanayii işçileri Sendikası Bakırköy Şubesi Başkanı genç arkadaş Ziya Hepşen; Eskişehir felâket zadeleri için yardımla meşgul olduğunu beyanla bir müddet sonra görüşebleceğini söyleyince; Bu memleket hizmetini evvelâ bitirmesini bekledim. Ziya Hepşen gelince ilk sual olarak:

— Mensucat sanayiinde bir tensikat baş gösteriyor bu hustaki fikrin nedir? Dedim.

Bakırköy Bez Fabrikası İşçi yemekhanesinde öğle yemeği

Bu mesleğin kendine göre inceliğini bilen yünlü ve pamuklu mensucat sanayiinde çalışmış dürüst biri olan bu işçi:

— Durumu vahim bir hale sokmak istiyorlar, bence bu özel sermaye sahiplerinin bir plânıdır. Harp yıllarında da elde ettikleri akıl almaz kâr haddinin tesir altında olanlar bugün eğer biraz kârları eksilmisse bunu muamele vergisine yüklemek istiyorlar. Dedi.

— Peki o halde dedim. Bana bugünkü iş yerinden memnun olup olmadığını söylermisin?

— Bu sualiniz benim fikrime göre münakaşa kabul etmez bir sualdir. Bakın biz devlet sermayesi ile vücude getirilmiş iş yerlerinde yılın her gününde muntazaman çalışır ve hakkımız olan parayı alırız. Özel sermayeli fabrikalarda yılın 4 ayı bir furyadır alır gider geceli gündüzlü çalışır. Buna mukabil istediği kârı vaktinde elde eden patron arta kalan 8 ayı nazarı dikkate almaz. Sezon geçince siparişim yok diye sızlanır ve bu kabak bize işçinin başına patlar O zaman bir kriz baş gösterir. Kimi tensikat yapar, kimi kriz geçinceye kadar ücretlerden bir indirme yapar halbuki burada öyle mi; bizde ücret indirmesi yoktur iblâkis çalışan ve zam anı gelen her işçi arkadaşın ücreti arttırılır.

İyi dedim:

Bir sual daha:

— Bugüne kadar fabrika ile aranızda hiç bir anlaşmazlık oldu mu?

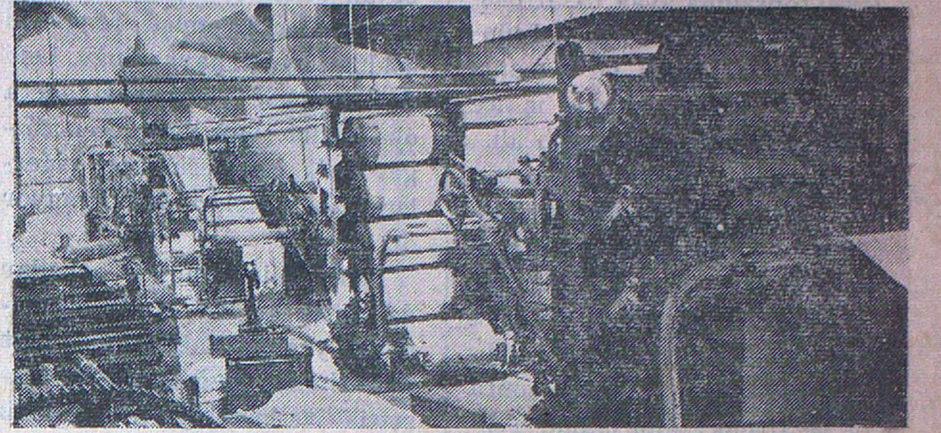
yoktur. Biz daima her istediğimizi fabrika iler gelenlerine söyleriz.

Şüphesiz istediklerimiz bir esasa dayanır. Ve haklı olan her husus fabrika müdürümüz tarafından nazari dikkate alınarak gereken herşey yepılır.

Meselâ arasıra kumaşların tip değişikliği olursa ve bir evvel imâl ettiğimiz kumaş nispetle işi daha güç ise biz akort çalıştığımız için bir fiat değişikliğini isteriz yapılan tetkik neticesi, anlaşılır, anlaşılmaz derhal istediğimz kabul edilir. Bu böyle olmakla beraber devlet fabrikalarındaki sosyal yardımlarda çok geniştir. Bu da bizler için inkâr kabul etmez bir kazançtır.» Dedi.

İçinde çalışan arkadaşları adına değil kendi fikirlerine istinaden konuştuğum Ziya Hepşenden sonra, fabrika tarafından atölyeleri gezerek imalât hakkında fikir edinebilmem için mihmandarlık vazifesini deruhte eden teknisyenlerden biri ile fabrikayı gezmeğe başlıyoruz.

Pamuk balyalarının gelip ayırt edilerek iplik yapılmak üzere harmanlanan dairede yaşlıca bir işçinin yanına sokuldum:

Fabrika tesislerinden bir görünüş

— Kaç yıldır burada çalışıyorsunuz, ücretiniz ne kadardır, işinizden memnun musunuz? Dedim.

Adının Sabri Hergün olduğunu söyleyen bu işçi:

— Uzun zamandır bu meslekte çalışırız. Biz ücretle değil işlediğimiz pamuğun kilosu başına para alırız. Ayda 104 - 115 lira bir para elime geçer. Şükür geçinir gideriz. Dedi.

Orada bulunduğum birkaç dakika içinde ağzım burnum pamuk dolmuştu; burada çalışanların tahammüllerine hayret ettim. Diğer bir işçiye sordum.

— Sizin maskeleriniz nerede ağzında bağlı olan beyaz temiz tülbendi göstererek:

— İşte! Dedi. Bu bezle maskeden daha iyi çalışabiliyoruz.

Maske ile bir dakika bile çalışılamaz. Böylece geçip gidiyoruz.

İplik hazırlama dairesinde saçlarına ak düşmüş yalnız önündeki işle meşgul yaşlıca bir kadının yanına sokuldum. 18 yıldan beri ayni işte çalışmakta olan bu kadın 1 çocuk annesi gece kondu sahibi imiş.

Adı Sabiha Teoman olan bu işçiye sordum:

— Siz de akort mu çalışıyorsunuz, aylık ücret olarak elinize geçen para nedir?

— Herşeye rağmen aldığım ücretten memnunum.

90 - 100 lira kadar bir ücret alıyorum. Geçiniyoruz. İşte

Bundan sonra diğer tesisleri de gezerek ; Sümerbankın Bakırköy bez fabrikasında merkez hastane olarak inşaa ettiği 22 yataklı pavyonu gezdim Burada yurdun her tarafında Sümerbank camiasında çalışan işçiler yatıyor. Deftardar mensucattan Hereke mensucat fabrikasından ve diğer fabrikalardan bir çok işçiler tedavi altında bulunuyorlar.

Hastahanenin baş hekimi Hamdi Akça 7 doktor arkadaşı ile birlikte vazife görmekte devam ediyorlar.

Baştabibe:

— Mensucat sanatiinde en fazla görülen hastalık, şüphesiz tüberküloz»dur Dünyanın her tarafında mensucat sanayiinde işçileri tehdit eden bu hastalık istatistiklerinize göre sizde nasıldır?

— Gerçekten bu hastalık bilhassa bu sanayiide her zaman korkunç rakkamlar verir 1945 yılından bu yana tuttuğunuz istatistikler ferahlık vericidir. Gönül arzu ederki hiçbir vak'aya tesadüf edilmesin. işçilerimizi gruplar halinde her yıl umumî bir muayeneye tutarız. Esasen her işçi hemen her vakit muayeneye tabidir, diyelirim zira ufak bir başağrısı hissetse derhal gereken tedavisi yapılır. Hattâ o bir şikâyette bulunmadan biz başka hastalıklarda ararız. 1945 te 35, 946 da 16, 1943 de, 37, 948 de 30, 1949 da 19 tüberküloz vak'ası tesbit ettik. 1949 da tesbit edilen 19 vakadan 10 adedi meslek hastalığı olarak kabul edilmiştir. Meslek hastalığı olarak kabul edilmeyip sigorta tarafından tedavisi kabul edilmeyenler fabrika tarafından tedavi edilmektedir. 19 kişiden 4 dü selâh bulmuştur. 2 kişi kendi isteği ile iyileşerek iş kolu değiştirmiştir.

Diğer tedavi altında olanlardan bir tanesi maalesef ölmüştür. Şu hale göre mevcut 1500 işçiden bu sene 19 hastalık tesbit ettik dedi.

Fabrikanın bütün tesislerini gezmiştim artık fabrika müdürü ile görüşmek zamanı gelmişti. Müdür B. Şevkati Türkekul'un odasına geldiğim vakit kapısı önünde bir yığın işçi gördüm. Sordum.

— Bugün bizim müdürbeyle dertleşme günümüzdür.

Herkes her dileğini bugün konuşabilir. Dediler.

***

Fabrika müdürü ve müdürün işçilerle dertleşmesini gelecek hafta devam edeceğim.

Arkadaş Sendikaya üye ol

HÜRBİLEK

HAFTALIK GAZETE

Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

Yazı işlerini fiilen idare eden

Seyfettin Demirsoy

o:o

Basıldığı yer

ALİŞAN DOBRA MATBAASI

Telefon : 25489

OKUYUCULARIMIZA

Hürbilek gazetesinin dahi iyi çıkabilmesi için fiikrlerinizi bildiriniz. Gazetenizi okuyunuz ve okutunuz.